

Програма на Европската Унија за транзициска помош и институционален развој ТАИБ 2010

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

ТЕХНИЧКИ ИЗВЕШТАЈ БР.08 Краткорочен план за обуки

Финална верзија, датум 05.02.2016

EuropeAid/134079/D/SER/MK

Проектот е финансиран од
Европската унија

Проектот го спроведува Рамболл и
неговите конзорциумски партнери

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

Подготвено од: Томас Јоргенсен
Проверено од: Иан Маклеан
Одобрено од: Раул Дауса
Опис: Технички Извештај бр.8 – Краткорочен План за Обуки

Реф: EuropeAid/134079/D/SER/MK

Содржината на овој извештај е единствена одговорност на Ramboll Данска А/С и партнерите на конзорциумот и на никаков начин не ги рефлектира гледиштата на Европската Унија.

Ramboll
Hannemanns Allé 53
DK-2300 Copenhagen S
Denmark
T +45 5161 1000
F +45 5161 1001
www.ramboll.com

СОДРЖИНА

1. ВОВЕД	8
1.1 Цел и опсег	9
1.2 Цели на Краткорочниот план за обуки	9
1.3 Претпоставки	9
1.4 Ризици	10
2. УЛОГИ И ОДГОВОРНОСТИ	10
3. ПРИСТАП	11
3.1 Целна група	11
3.2 Преглед од страна на Министерството за животна средина и просторно планирање	12
3.3 Развој на материјали за обука	12
3.4 Превод	12
3.5 Спроведување	12
3.5.1 Логистика	12
3.6 Резиме на настаните за обуки	14
3.7 Распоред на обуките	16
4. ЕВАЛУАЦИЈА НА ОБУКИТЕ	17

ПРИЛОЗИ

ПРИЛОГ 1 - ПРОГРАМА НА ОБУКИТЕ

ПРИЛОГ 2 - НАЦРТ ОБРАЗЕЦ ЗА ЕВАЛУАЦИЈА НА ОБУКИТЕ

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

РЕЗИМЕ НА ПРОЕКТОТ

Име на програмата	Инструмент на Европската унија за техничка помош и институционална надградба, Програма - ТАИБ 2010		
Име на проектот	Зајакнување на капацитетите за спроведување на законодавството за животна средина на локално ниво		
Референтен број:	EuropeAid/134079/D/SER/MK		
Број на договор	11-41299/1		
Траење на проектот	Јануари 2015 – Јули 2016		
Почеток на проектот (Датум на состанок за отпочнување на проектот)	20-ти јануари 2015 (22-ри јануари 2015)		
Датум на затворање на проектот	20-ти Јули 2016		
Име:	Јадранка Иванова, Виш проектен соработник	Радица Коцева, Раководител на ЦФЦД	Раул Дауса, Проектен директор
Улога:	Корисник	Договорен орган	Изведувач
Адреса:	МЖСПП Бул. "Гоце Делчев" бр.18 (зграда на МРТВ 10-ти кат) 1000 Скопје, Република Македонија	ЦФЦД Министерство за финансии, Даме Груев бр.14, 1000 Скопје, Република Македонија	Ramboll Hannemanns Allé 53, 23000 Copenhagen, Denmark
Телефон:	+389 75 250 234		+45 5161 6646
Факс:	+ 389 2 3220 165	+389-2-3231-219	+45 4598 8510
E-mail:	j.ivanova@moepp.gov.mk; jadrankaivanova@hotmail.com	radica.koceva@finance.gov.mk	RD@ramboll.dk
Контакт лице:	Јадранка Иванова	Радица Коцева	Раул Дауса
Општа цел	Општата цел на проектот е да се придонесе кон заштитата на животната средина, следењето и имплементацијата на националното законодавство за животна средина на централно и на локално ниво.		
Цел	Целта на овој проект е: <ul style="list-style-type: none"> • Да се зајакнат капацитетите на ЕЛС за имплементација на законодавството од областа на животната средина. • Да се подобри координацијата меѓу централната и локалната власт во спроведувањето на законодавството за животна средина. 		
Очекувани резултати	РЕЗУЛТАТ 1 - Зајакнување на административните капацитети <ul style="list-style-type: none"> • Проценка на општинските административни капацитети за спроведување на законодавството за животна средина и проценка на нивните законски надлежности за животна средина. 		

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

	<ul style="list-style-type: none"> Програма за Реформа и Зајакнување на Административните Капацитети за спроведување на законодавството за животна средина на локално ниво придружено со подготвена листа на правни документи кои го поддржуваат спроведувањето на законодавството за животна средина на локално ниво. Одобрена долгорочна и краткорочна програма за обука и обезбедување на обуки предвидени во согласност со краткорочната програма; Зајакнување на административните капацитети за спроведување на законодавството за животна средина на централно и локално ниво; <p>РЕЗУЛТАТ 2 - Подготвени правни документи за животна средина кои придонесуваат за имплементација на законодавството за животна средина на локално ниво.</p> <ul style="list-style-type: none"> Подготвени правни документи (прирачници, упатства, листи за проверка, процедури или друго), и доколку е потребно правни акти за спроведување на избраното законодавство за животна средина под надлежност на ЕЛС, вклучувајќи Упатство за проценка на елаборати за заштита на животната средина на локално ниво, според член 24 од Законот за животна средина; Подготвени упатства за подготовка на инфраструктурни проекти финансирани од ЕУ, Подготвена програма за подигање на јавната свест за животна средина на локално ниво; Подготовка и изведба на надградба на дизајнираниот софтвер и развој на Програма за воспоставување на систем за собирање на податоци, известување и информации за избраните ЕЛС ги подготвува и спроведува. <p>РЕЗУЛТАТ 3 – Спроведување на усвоените правни документи за животна средина на локално ниво:</p> <ul style="list-style-type: none"> Спроведување на избраните (приоритетните) мерки од Програмата за реформа и зајакнување на административните капацитети за спроведување на барањата за животна средина на локално ниво; Обезбедени обуки за развој и имплементација на Локални акциони планови за животна средина за 40 лица, обезбедување на препораки за подобрување на процесите поврзани со Локалните акциони планови за животна средина (LEAP-и) и следење на спроведувањето на Локалните акциони планови за животна средина (LEAP-и) во избраните ЕЛС. Спроведувањето на законодавството за животна средина на локално ниво главно се однесува на квалитетот на воздухот, водата и ИСКЗ секторот со фокус на прашањата кои треба да се земат предвид при издавање на дозволи за Б инсталации (следење на квалитетот на воздухот и бучавата, оценка на влијанието врз животната средина
--	---

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

	преку елаборат за заштита на животната средина), како и обезбедување на подобрени и спроводливи прирачници и листи за проверка.								
Клучни активности	<ul style="list-style-type: none"> Активност 1 – Подготовка и спроведување на план за учество на засегнатите страни/партнерите Активност 2 - Проценка на законските барања за спроведување на активности за заштита на животната средина во ЕЛС и проценка на административните капацитети за развој и спроведување на Програмата за Реформа Активност 3 – Спроведување на активности за зајакнување на административните капацитети во ЕЛС Активност 4 - Јакнење на капацитетите за изработка и спроведување на Локалните акциони планови за животна средина. Активност 5 - Изработка и спроведување на програма за обука. Активност 6 – Подигнување на јавната свест и процесите за управување со информации. 								
Клучни партнери	<ul style="list-style-type: none"> Министерство за животна средина и просторно планирање (Единицата за Локална самоуправа, Одделението за ИПА, Секторот за Европски Интеграции); Министерство за локална самоуправа; Заедницата на единиците на локална самоуправа (ЗЕЛС); Селектираните девет (9) пилот единици на локалната самоуправа; Центрите на осумте (8) плански региони; НВО чија работа е поврзана со активностите на проектот; Б инсталациите во рамките на деветте (9) избрани единици на локалната самоуправа; Јавните комунални претпријатија; Јавноста во целина. 								
Целни Групи	<ul style="list-style-type: none"> Министерство за животна средина и просторно планирање (единицата за Локална самоуправа, Одделението за ИПА, Секторот за Европски Интеграции); Министерство за локална самоуправа; Заедницата на единиците на локална самоуправа (ЗЕЛС); Селектираните девет (9) пилот единици на локалната самоуправа; <table border="1"> <thead> <tr> <th>Плански регион</th><th>Град/ЕЛС</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td> <ul style="list-style-type: none"> Скопски регион </td><td> <ul style="list-style-type: none"> Град Скопје ЕЛС Ѓорче Петров ЕЛС Аеродром </td></tr> <tr> <td> <ul style="list-style-type: none"> Полошки регион </td><td> <ul style="list-style-type: none"> ЕЛС Тетово ЕЛС Гостивар ЕЛС Јегуновце </td></tr> <tr> <td> <ul style="list-style-type: none"> Северозападен регион </td><td> <ul style="list-style-type: none"> ЕЛС Охрид ЕЛС Македонски Брод ЕЛС Дебрца </td></tr> </tbody> </table>	Плански регион	Град/ЕЛС	<ul style="list-style-type: none"> Скопски регион 	<ul style="list-style-type: none"> Град Скопје ЕЛС Ѓорче Петров ЕЛС Аеродром 	<ul style="list-style-type: none"> Полошки регион 	<ul style="list-style-type: none"> ЕЛС Тетово ЕЛС Гостивар ЕЛС Јегуновце 	<ul style="list-style-type: none"> Северозападен регион 	<ul style="list-style-type: none"> ЕЛС Охрид ЕЛС Македонски Брод ЕЛС Дебрца
Плански регион	Град/ЕЛС								
<ul style="list-style-type: none"> Скопски регион 	<ul style="list-style-type: none"> Град Скопје ЕЛС Ѓорче Петров ЕЛС Аеродром 								
<ul style="list-style-type: none"> Полошки регион 	<ul style="list-style-type: none"> ЕЛС Тетово ЕЛС Гостивар ЕЛС Јегуновце 								
<ul style="list-style-type: none"> Северозападен регион 	<ul style="list-style-type: none"> ЕЛС Охрид ЕЛС Македонски Брод ЕЛС Дебрца 								

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

ЛИСТА НА КРАТЕНКИ

ЛЕАП	Локален Акционен План за Животна Средина
ДПО	Долгорочен план за обуки
ЕЛС	Единици на Локална самоуправа
МЖСПП	Министерство за Животна Средина и Просторно Планирање
НКЕ	Не-Клучен експерт
КПО	Краткорочен план за обуки
ППО	Проценка за потребите од обуки
ТОР	Опис на работни задачи
ЗЕЛС	Заедница на Единиците на Локалната Самоуправа на Република Македонија

1. ВОВЕД

Во согласност со Описот на работните задачи од Договорот за услуги, Техничкиот предлог на Консултантот и Почетниот Извештај, Консултантот подготви Краткорочен план за обуки.

Овој извештај е дел од техничката помош за Зајакнување на капацитетите за спроведување на законодавството за животна средина на локално ниво. Овој Краткорочен план за обуки ја утврдува содржината на 10-те обуки наведени во описот на задачите на Проектот, ги одредува обучувачите, распоредот на обуки, како и организациските и логистичките детали.

Подготовката на краткорочниот план за обуки се базира на барањата од описот на задачите на Проектот и врз основа на резултатите од Анализата на потребите за обуки. Краткорочниот план за обуки (КПО) претставува рамка за испорачување на обуки од страна на Консултантот, кои е предвидено да бидат испорачани во временската рамка на проектот.

Во текот на извештајот, се користат следниве термини: “содржина” се користи да се опишат главните аспекти на обуките, “цел” се користи за опис на она што обучените лица се способни да го испорачаат како резултат од испорачаните обуки. Терминот “модули” се користи за да се опишат делови/сегменти од обуката, додека пак неколку модули ја сочинуваат целата обука. И на крај, терминот “сесија” се користи за содржината на модулот, додека неколку сесии сочинуваат модул.

Подготовката на КПО се базира на следниве клучни точки:

Индикативен период за спроведување е од Декември 2015 до Јули 2016, ве молам погледнете го деталниот распоред прикажан во прилог 1. Индикативниот распоред ги има земено предвид обуките спроведени од ЕУ Твининг проектот “Зајакнување на административните капацитети за спроведување и примена на законот за животна средина на централно и локално ниво”, поточно во однос со обуките за мапирање на бучава и квалитет на воздух, со цел да се овозможи синергија помеѓу двете предвидени обуки. Точниот распоред за испорачување на обуките ќе биде договорен со МЖСПП со цел да се обезбеди соодветна координација.

За да се овозможи долгорочна одржливост и развој на институционалните капацитети, предложено е МЖСПП да ги стави на располагање своите капацитети и да овозможи обучувачи кои ќе го подржат испорачувањето на обуките. Со активно вклучување на експертите од МЖСПП ќе се овозможи МЖСПП да има една компактна група на вработени кои ќе имаат соодветно знаење што во иднина ќе овозможи полесно повторување на обуките (дел од Долгорочниот план за обуки), во периодот по завршувањето на проектот.

За секоја обука, Консултантот ќе го применува следниот приод за подготовка на Програмата за обука:

- Општа цел на обуката
- Специфични цели на обуката
- Пристап и методи за обука
- Содржина на обуката, модули
- Тренер
- Датум
- Траење
- Место/Локација
- Број на учесници
- Литература и извор на користени материјали

Изготвените проектни резултати (прирачници, упатства, технички извештаи итн.) активно ќе се користат како материјали за обука онаму каде што се сметаат за соодветни.

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

Во планирањето на обуките, важно е да се земат предвид планираните обуки од другите проекти кои се вклучени во јакнењето на административните капацитети на МЖСПП и на ЕЛС, со цел да се обезбеди комплементарност, да се избегне дуплирање и да се спречи оптоварување на учесниците.

КПО, во комбинација со наодите на АПО, треба да се гледа како почетен чекор во подготовка на Долгорочниот план за обуки. Некои или пак сите обуки испорачани преку КПО може да бидат вклучени во Долгорочниот план за обуки, бидејќи е веројатно да се појави потреба за овој тип на обуки и заостанатите ЕЛС. Додека фокусот на КПО е во периодот за времетраењето на проектот, Долгорочниот план за обуки најверојатно ќе вклучи и иницијатива за развивање на капацитети кои ќе бидат спроведени по завршувањето на проектот.

1.1 Цел и опсег

Целта на Краткорочниот план за обуки (КПО) е да се поддржи спроведување на планот за обуките во текот на времетраењето на проектот. КПО го дефинира распоредот на обуките, содржината на обуките, вклучително и методологијата за учење и стандардите на изведба кои ќе бидат користени.

Опсегот на КПО е да овозможи полесно планирање и спроведување на 10-те обуки за времетраењето на проектот, како што е наведено во условите на описот на Проектната задача и извештаите за напредокот од страна на Консултантот.

1.2 Цели на Краткорочниот план за обуки

Идентификувани се следниве главни цели на КПО:

- Учесството на вработените од секторот за животна средина на ЕЛС во програмата за обука ќе овозможи поефикасни услуги во однос на издавањето на Б-ИСКЗ дозволи, стратешкото планирање на бучавата, планирањето на квалитетот на воздухот, идентификација, планирање и спроведување на инфраструктурни проекти, како и спроведување на клучните аспекти на Програмата за реформи.
- Преку обуката, учесниците ќе постигнат поголемо разбирање и компетентност во областа на законодавството за животна средина и исто така обуките ќе ја подобрат комуникацијата, соработката и вмрежувањето помеѓу персоналот во ЕЛС кој работи во делот на животната средина.
- Утврдување на основна група на добро обучени вработени од МЖСПП, кои по затворањето на проектот ќе бидат во можност да го пренесат знаењето и вештините потребни за обука на вработените кадри за животна средина во ЕЛС кои не беа вклучени како пилот општини во проектот.¹

1.3 Претпоставки

Во оваа секција, ги нагласуваме претпоставките на КПО и предложените мерки за ублажување.

Претпоставки	Мерки на ублажување
Доволен број на учесници кои ќе учествуваат на обуките.	Обуките се планирани на начин да има минимално преклопување со останатите обуки.

¹Ова потенцијално ги вклучува оние вработени кои ќе бидат обучени како обучувачи од страна на ЕУ Твининг проектот: Јакнење на административните капацитети на централно и локално ниво на спроведување и примена на законот за животна средина

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

Претпоставки	Мерки на ублажување
	Потенцијалните учесници ќе добијат официјална покана и ќе бидат контактирани по телефон отприлика 10 дена пред секој настан
Вработените во секторот за животна средина во ЕЛС имаат време да учествуваат на обуките	Вработените во избраните ЕЛС се консултирани во однос на нивните преференции.
МЖСПП се согласува да стави на располагање негови вработени да соработуваат во испорачување на обуките	Обуките може да бидат заеднички испорачани од страна на не-клучните експерти (НКЕ) од Македонија.
Координација со Твининг проектот во Инспекција и Твинингот за Индустриски директиви е остварлива	Воспоставување на регуларна комуникација со двата проекта, размена на календарот на обуки. Заеднички пристап за обучување на обучувачите.
Регрутација и мобилизација на НКЕ без доцнење	Проактивна соработка со ЦФЦД.

1.4 Ризици

Ризици	Мерки за ублажување
Мал број на потврдени учесници	Промовирање на обуките преку ЗЕЛС со цел информацијата да стигне до поголем број на ЕЛС
Невозможност на вработените на МЖСПП да соработуваат во испорачувањето на модулите на обуката	Обуките се испорачани од страна на НКЕ од Македонија со цел да се избегнат потребите од превод, при што се зголемува и интеракцијата лице в лице.
Доцнења во регрутирање на НКЕ	Бараните обуки за кои сеуште не се одобрени НКЕ ќе бидат испорачани на крај на проектот.

2. УЛОГИ И ОДГОВОРНОСТИ

Во спроведувањето на КПО, Консултантот ќе ја превеземе целосната одговорност за креирање на материјали за обуката како и краток водич на обучувачите за предвидените 10 обуки. Консултантот исто така, ќе ја превеземе одговорноста за логистичка организација на обуките, вклучувајќи го и изнајмувањето на место за обука, спроведувањето на обуката, потребните материјали, превод итн. Консултантот исто така, кога е потребно ќе овозможи и сместување на учесниците во согласност со инцидентните трошоци.

Од МЖСПП се очекува да номинира лице кое ќе биде ко-обучувач во текот на обуките. Точниот број на вработени зависи од постоењето на обучен квалификуван персонал во МЖСПП, но се очекува да се дојде до договор помеѓу проектот и МЖСПП пред започнување со испорачувањето на обуките.

Од ЕЛС се очекува да номинираат вработени кои ќе учествуваат на обуките и на истите да им се дозволи присуство на обуките.

3. ПРИСТАП

Главниот формат на спроведување на обуките од КПО е форматот "лице в лице" обуки – кои се базираат на утврдените програми за обука. Избраните НКЕ ќе организираат "лице в лице" обуки. Како правило, секоја поединечна обука ќе биде организирана во еднодневна обука со цел да се одговори на зафатената агенда на учесниците како и да се овозможи максимално учество.

За планираните обуки ќе се применува интерактивен пристап на комуникација со користење на воспоставени принципи за учење на возрасни. Начините на обуката ќе вклучуваат комбинација на студии на случај, работа во групи, предавања, презентации, работилници и дискусии. Методологиите ќе биде дополнително прочистени и прилагоден откако обучувачите ќе започнат со креирање на програмата за обука, темата и материјалите за обука.

Консултантот ќе организира работилници со содржајни и интензивни модули на обуки. Модулите на работилниците ќе имаат вклучено општа информација, упатства и примери. Материјалите за работилниците ќе бидат исто така дизајнирани во модуларна форма за да се овозможи флексибилност во користењето од страна на различни учесници, нивоа на искуства и структура.

Обуките ќе бидат испорачани од страна на мешан состав на меѓународни и домашни експерти (Клучни и Не-Клучни), како и од персоналот на МЖСПП. Овој пристап ќе овозможи развој на капацитетите на персоналот на МЖСПП и нивно запознавање со обуките за да можат понатаму истите да ги репродуцираат по завршувањето на проектот.

Секоја обука ќе биде подржана со „краток водич“ подготвен од експертот кој е одговорен за испорачувањето на обуката, под закрила на проектниот експерт одговорен за обуките, кој ќе им помогне на идните обучувачи од МЖСПП да испорачаат обуки во согласност со утврдените критериуми за изведување на обуките. Проектниот експерт за обуки ќе изготви формат на "водич" на обуки за обучувачите и ќе ги поддржи експертите во креирањето на соодветните упатства.

3.1 Целна група

Генерално обуката е првенствено ориентирана кон персоналот за животна средина кој работи на локално ниво и секундарно кон локалните овластени инспектори.

Врз основа на TOR-от се предвидува обуките да се испорачуваат по принципот "прв дојден прв услужен". Поентата на овој пристап е на предвидените обуки да се овозможи да присуствува нај мотивираниот персонал.

Сепак, овој процес на селекција е малку проблематичен од аспект на развој на капацитетите; прво постои ризик дека избраниот персонал од пилот општините може да нема корист од сите 10 обуки и на тој начин да се влијае на севкупниот развој на капацитетите.

Како што е споменато погоре, за да се овозможи одржливост и долгорочно влијание на испорачаните обуки, предложено е прво да има предност персоналот од пилот општините кои се номинирани да ја следат целата програма за обуки, а за останатите празни места да бидат потполнети од останатите општини по принципот "прв дојден прв услужен". Поканите за преостанатите општини може да се спроведат преку МЖСПП или ЗЕЛС.

3.2 Преглед од страна на Министерството за животна средина и просторно планирање

Предложено е избраниот персонал од МЖСПП да биде назначен како одговорен за давање на коментари на нацрт обуките и Програмата за обуки. Препорачливо е координаторот од МЖСПП да идентификува релевантен персонал во рамките на МЖСПП со задача да овозможи негово активно вклучување, на пример во улога на обучувач, или пак во својство на осигурување на квалитет на материјалот за обуките. Консултантот врз основа на добиените коментари и сугестии, ќе ги вклучи овие промени во обуката и содржината на програмата.

3.3 Развој на материјали за обука

Материјалите за обука ќе бидат изготвени од страна на Консултантот (електронски и во писмена форма). Целта на материјалите за обука е да се поддржи стекнувањето на нови знаења и да се овозможи обезбедување на позадински информации во однос на важните аспекти на модулите за обуки.

Како што е споменато погоре, материјалите за обуките ќе бидат разгледани од страна на персоналот на МЖСПП пред нивно финализирање. Материјалите за обуките ќе бидат подготвени на македонски и англиски јазик. Главната верзија од тренинг материјалите ќе се достават до Координаторот на МЖСПП, додека копии ќе бидат дистрибуирани до учесниците за време на обуките и електронски зачувани на USB мемориите кои ќе бидат дистрибуирани до учесниците на обуките.

Соодветните обучувачи ќе бидат задолжени за подготовка на нивните наставните планови, модулите, материјали, студии на случај, примери, како и формуларот за евалуација за оценување на обуките итн., во склад со воспоставениот формулар изготвен од страна на експертот за обуки и во согласност со упатствата за промоција на Европската комисија. Обучувачите ќе ги поднесат нивните изготвени материјали за внатрешна контрола на квалитетот до Вишиот Не-Клучен Експерт за Обуки, па подоцна ќе се достават на ревизија во МЖСПП.

3.4 Превод

Обуките ќе бидат поддржани со преведувачки услуги обезбедени од страна на Консултантот и материјалите за обука ќе бидат обезбедени на двата јазика, македонски и англиски јазик. Трошоците за преводот, интерпретација и копирањето на материјалите за обуките ќе бидат покриени од инцидентниот буџет.

3.5 Спроведување

Оваа секција го опишува договорот за спроведување на активностите кој ќе биде следен од страна на Консултантот во испорачувањето на обуките.

3.5.1 Логистика

Консултантот ќе ги спроведе обуките во согласност со TOR-от, на техничко ниво кое е во согласност со наодите на Анализата за потребите за обуки. Консултантот ќе идентификува соодветни места за одржување на обуките на различни локации. Обучувачите ќе бидат одговорни за објаснување и прикажување на содржината на обуката (преку проектор со користење на своите лаптоп компјутери). Консултантот ќе ги обезбеди следниве аранжмани поврзани со обуките, финансирани преку инцидентниот буџет на проектот:

- Изнајмување на простор за настанот
- Сместување на учесниците (онаму каде што е соодветно?)

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

- Сите документи поврзани со обуката
- Обучувач, главен говорник, лице за логистика, водител на обуката
- Преведувачки услуги
- Потребна опрема
- Превоз на учесници
- Храна и пијалак за време на обуката

На учесниците ќе им биде дозволено да ги користат своите персонални компјутери за време на обуката во согласност со достапноста на средствата за комуникација на местото каде што се одржува обуката.

Детален план за секоја обука ќе биде изготвен и доставен до координаторот од МЖСПП пред започнувањето на секоја обука. Овој план вклучува место на одржување на обуката, материјали за обуката и останати релевантни детали. Нацрт план за спроведување на обуките е приложен во Прилог2.

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

3.6 Резиме на настаните за обуки

Обука	Наслов	Цел	Главни Теми	Бр. На учесници	Учесници	Обучувач(и)	Локација
1	Обука за 20 учесници за спроведување на европското законодавство за животна средина, со фокус на подготовка на планови за квалитет на воздух	Да овозможи учесниците да ги користат упатствата за квалитет на воздухот при подготовка на општинските планови за квалитет на воздухот	<ul style="list-style-type: none"> Преглед на директивите на ЕУ за квалитет на воздух Надлежности на ЕЛС за квалитетот на воздухот Обврски на ЕЛС за спроведување на законодавството од областа на квалитетот на воздухот на општинско ниво Како да се изготват планови за квалитет на воздух Примена на упатствата за квалитетот на воздухот 	20	<ul style="list-style-type: none"> Персонал од селектираните ЕЛС Персонал од не-селектираните ЕЛС Персоналот од МЖСПП 	Маријонка Виларова Даме Димитровски Лотар Гуендлинг Билјана Јадровска Персоналот на МЖСПП	Да се утврди
2	Обука за 40 учесници за спроведување на европското законодавството за животна средина (Б-ИСКЗ дозволи)	Да овозможи учесниците да изготват нацрт ИСКЗ дозволи за селектираните индустрии од Б-инсталациите	<ul style="list-style-type: none"> ИСКЗ и Б-инсталации Одговорности на ЕЛС Процесот на издавање на дозволи за Б-инсталации Утврдување на дозволи за Б-инсталации Утврдување на услови за издавање дозвола 	40	<ul style="list-style-type: none"> Персонал од селектираните ЕЛС Персонал од не-селектираните ЕЛС Персонал од МЖСПП 	Иан Маклеан Фана Христовска Лотар Гуендлинг Билјана Јадровска Персонал на МЖСПП	Да се утврди
3	Обука за 20 учесници за спроведување на европското законодавството за животна средина (одговорности во областа на животна средина)	Да се зголеми знаењето и познавањето на учесниците во однос на актуелното законодавство од областа на животна средина релевантно за ЕЛС	<ul style="list-style-type: none"> Преглед на сегашните надлежности и одговорности на ЕЛС Контекст на урбаното планирање и планирањето на животната средина Интегрирано планирање за користење на земјиштето и управувањето со речните сливови Јавни консултации и учество на јавноста Зголемување на јавната свест за прашања од животната средина 	20	<ul style="list-style-type: none"> Персонал од селектираните ЕЛС Персонал од не-селектираните ЕЛС Персонал од МЖСПП 	Елена Стефанони Лотар Гуендлинг Билјана Јадровска Персонал од МЖСПП Бојана Станојевска Пецуровска	Да се утврди
4	Обука за изготвување на ЛЕАП-и	Да овозможи на учесниците да изготват нови ЛЕАП-и и/или да ги ревидираат постоечките	<ul style="list-style-type: none"> Методологија и модалитети за подготовка на ЛЕАП-и 	20	<ul style="list-style-type: none"> Персонал од селектираните ЕЛС Персонал од МЖСПП 	Мајкл Лавел Славјанка Пејчиновска Андонова Персонал од МЖСПП	Да се утврди
5	Обука за планирање и селектирање на инфраструктурни проекти	Да овозможи на учесниците да планираат и селектираат општински инфраструктурни проекти од областа на животната средина	<ul style="list-style-type: none"> Управување со проектен циклус Запознавање на потребите – ЕУ правните барања на законодавството за животна средина – вклучително и “утврдените географски граници за исполнување” (агломерации на отпадните води, водоснабдителните услуги, региони за управување со отпад) Процес на “Анализа на недостатоците” Анализа на опциите на различните видови и скалила од анализата на можностите, факторите кои треба да се земат предвид, техниките Методологија на приоритизација на инфраструктурни проекти: Утврдување на проекти за програмски цели– ефективност, ефикасност, достапност, зрелост 	30	<ul style="list-style-type: none"> Персоналот на МЖСПП Персонал од селектираните ЕЛС Персонал од не-селектираните ЕЛС Персонал од МЖСПП 	Џејмс Хант Бојан Ристовски Мајкл Лавел Карлос Циснерос Томас Јоргенсен Персонал од МЖСПП	Да се утврди

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

Обука	Наслов	Цел	Главни Теми	Бр. На учесници	Учесници	Обучувач(и)	Локација
			<ul style="list-style-type: none"> Фази на спроведување – Пред-физибилиити фаза, Физибилиити фаза, Финансиски договор, Тендер, Договор, Спроведување (со фокус до ниво на тендер) – Анализа на критична патека 				
6	Обука за управување со инфраструктурни проекти	Да им овозможи на учесниците ефективно да управуваат со општински инфраструктурни проекти од областа на животната средина	<ul style="list-style-type: none"> Управување со проектен циклус Утврдување и преглед на изготвената проектна документација (Пред-физибилиити студија, Физибилиити студија, Финансиски договор) Процес на договарање вклучително и ФИДИК, Процедури за јавни набавки во согласност со правилата на PRAG, Управување со инвестициските проекти и поврзаното законодавство, Извори од фондовите на ЕУ за развојно финансирање и финансирање на проекти од ЕУ фондовите 	30	<ul style="list-style-type: none"> Персонал од селектираните ЕЛС Персонал од не-селектираните ЕЛС Персонал од МЖСПП 	Џејмс Хант Мајкл Лавел Карлос Циснерос Томас Јоргенсен Персоналот на МЖСПП	Да се утврди
7	Обука за модалитетите на ЛЕАП-и	Да им овозможи на учесниците да ги спроведат ЛЕАП-ите, вклучувајќи и спроведување на ЕУ и останати проекти финансирани од донатори	<ul style="list-style-type: none"> Методологија за спроведување на ЛЕАП-и 	20	<ul style="list-style-type: none"> Персонал од селектираните ЕЛС Персонал од не-селектираните ЕЛС Персонал од МЖСПП 	Мајкл Лавел Славјанка Пејчиновска Андонова Персоналот на МЖСПП	Да се утврди
8	Обука за 40 учесници за спроведување на европското законодавството за животна средина (Оценка и контрола на Елаборатите)	Да им овозможи на учесниците да ги оценуваат и контролираат елаборатите	<ul style="list-style-type: none"> Законски и статутарни барања Оценка на активноста Оценка на инсталации /управување со постројката Оценка на инфраструктура и оперативност Оценка на емисии Оценка на контрола и следење Оценка за управување со материјалите Оценка за влијанието врз животната средина Оценка од превенција од несреќи и активности во случај на итност Санација и затворање Примена на прирачниците за оценување на елаборатите 	40	<ul style="list-style-type: none"> Персонал од селектираните ЕЛС Персонал од не-селектираните ЕЛС Персоналот на МЖСПП 	Иан Маклеан Фана Христовска Лотар Гуендлинг Билјана Јадровска Персоналот на МЖСПП	Да се утврди
9	Обука за 20 учесници за спроведување на европското законодавството за животна средина (води)	Да им овозможи на учесниците ефективно да го спроведуваат законодавството за води	Управување со води Џејмс Хант Бојан Ристовски	20	<ul style="list-style-type: none"> Персонал од селектираните ЕЛС Персонал од не-селектираните ЕЛС Персонал од МЖСПП 	Џејмс Хант Бојан Ристовски Лотар Гуендлинг Билјана Јадровска Персоналот на МЖСПП	Да се утврди
10	Обука за 20 учесници за спроведување на европското законодавството за животна средина (отпад)	Да им овозможи на учесниците ефективно да го спроведуваат законодавството за цврст отпад	Управување со отпад Дејан Мираковски Анета Панзова Китевска	20	<ul style="list-style-type: none"> Персонал од селектираните ЕЛС Персонал од не-селектираните ЕЛС Персонал од МЖСПП 	Дејан Мираковски Анета Панзова Китевска Лотар Гуендлинг Билјана Јадровска Персоналот на МЖСПП	Да се утврди
11	Обука за развој на стратешки карти за бучава	Да им овозможи на учесниците да ги спроведат упатствата за стратешко мапирање на бучавата	<ul style="list-style-type: none"> Воведување на акустика за целите на мапирање на бучава и дефиниција на законската рамка; 	Да се договори со МЖСПП	<ul style="list-style-type: none"> Персонал од селектираните ЕЛС 	Самуеле Скавони Персоналот на МЖСПП	Да се утврди

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

Обука	Наслов	Цел	Главни Теми	Бр. На учесници	Учесници	Обучувач(и)	Локација
			<ul style="list-style-type: none"> Податоци за целите на стратешко мапирање на бучавата; Анализа на студија на случај		<ul style="list-style-type: none"> Персонал од не-селектираните ЕЛС Персонал од МЖСПП		
12	Обука за акционите планови за бучава	Да им овозможи на учесниците да ги спроведуваат упатствата за стратешко мапирање на бучава	<ul style="list-style-type: none"> Вовед во методологиите на Акцискиот план за бучава; Податоци за целите на Акцискиот план за бучава; Анализа на студија на случај	Да се договори со МЖСПП	<ul style="list-style-type: none"> Персонал од селектираните ЕЛС Персонал од не-селектираните ЕЛС Персонал од МЖСПП	Самуеле Скавони	Да се утврди

3.7 Распоред на обуките

Недела	Ноември				Декември				Јануари				Февруари					Март				Април				Мај					Јуни				Јули			
Настан за обука бр.	09- но е	16- но е	23- но е	30- ное	07- де к	14- де к	21- де к	28- де к	04 - јан	11 - јан	18 - јан	25 - јан	01 - фе в	08 - фе в	15 - фе в	22 - фе в	29 - фе в	07- ма р	14- ма р	21- ма р	28- мар	04- апр	11-апр	18- апр	25 - ап р	02- мај	09- мај	16- мај	23- мај	30- мај	06 - јун и	13 - јун и	20 - јун и	27 - јун и	04 - јул	11 - јул	18 - ју л	
1																																						
2																																						
3																																						
4																																						
5																																						
6																																						
7																																						
8																																						
9																																						
10																																						
11																																						
12																																						

Клуч:
Настан за обука бр. 1: Обука за 20 учесници за законодавството за животна средина, вклучувајќи квалитетот на воздухот
Настан за обука бр.2: Обука за 40 учесници за законодавството за животна средина– ИСКЗ-Б дозволи
Настан за обука бр.3: Обука за 20 учесници за одговорностите за животна средина
Настан за обука бр. 4: Изработка на ЛЕАП-и
Настан за обука бр.5: Планирање и селектирање на инфраструктурни проекти
Настан за обука бр.6: Управување со инфраструктурни проекти
Настан за обука бр.7: Модалитети на ЛЕАП-и
Настан за обука бр.8: Обука за 40 учесници за законодавството за животна средина – Оценка на елаборати
Настан за обука бр.9: Обука за 20 учесници за законодавството за животна средина – Води
Настан за обука бр.10: Обука за 20 учесници за законодавството за животна средина – Цврст Отпад
Настан за обука бр.11: Изработка на Стратешки Карти на Бучавата
Настан за обука бр. 12: Акциони Планови за Бучава

4. ЕВАЛУАЦИЈА НА ОБУКИТЕ

Консултантот ќе спроведе утврдена методологија за евалуација за да го оцени квалитетот на испорачаните обуки и влијанието врз вештините и знаењето на учесниците. Главните цели на методологијата на евалуација се:

- **Подобрување на квалитетот на програмите и курсевите за обука.** Намерите на оваа евалуација е да се утврди ефективностa на програмата за обука така што идните програми за обуки да се подобрат. Евалуацијата треба да овозможи информација која ќе може да се користи за:
  - Развој на нови курсеви како дел од Долгорочниот план за обуки;
  - Ревидирање на постоечките курсеви и / или;
  - Да се елиминираат неприкладните или неефикасните елементи од обуките.
- **Оценка на додадената вредност на обуките кон учесниците.** Овој аспект на евалуација содржи следење на ефективностa на обуката (пр. остварување на целите за учење) така што се поврзува со ефектот на перформансите на работа на учесникот.
- **Следење на квалитетот на дадените услуги.** Оваа ставка на евалуацијата вклучува следење на достигнувањето на стандардите за квалитет утврдени со TOR-от во однос на перформансите на обучувачот.

Моделот на предложената евалуација е широко распространет во претходните проекти на Консултантот и моделот главно се фокусира на евалуација на нивото на учење на учесниците.

Целта е да се оцени знаењето, вештините и промените во однесувањето на учесниците кое го добиле во текот на обуките. Целта на оваа евалуација да се провери и ефективностa на обуката во смисла на зголемување на знаењето на учесниците, вештините и дали има промени во нивниот однос, како и да дејствува како средство за обезбедување на повратни информации за учесниците во однос на напредокот на нивното сопствено знаење.

Не постои еден единствен и едноставен одговор за тоа како евалуацијата на учењето може да се спроведе. Методологијата која ќе се употребува ќе зависи од видот на обуките, нивното времетраење, содржината и специфичните цели на учење.

Соодветно на тоа, различни методи ќе бидат користени во програмата за обуки.

Обучувачите ќе бидат одговорни за пополнување на образец за евалуација за да се обезбеди повратна информација во однос на испорачаната обука, проследен со образец изготвен за таа намена. Ова ќе овозможи да се развијат по сеопфатни резултатите од евалуацијата.

Со цел да се обезбеди поопширна слика за учењето на учесниците, учесниците прво ќе пополнат прашалник за евалуација, проследен со отворена вербална евалуација спроведена на пленарна дискусија и модерирана од инструктор.

- Писмена евалуација:** Учесниците на обуката на крајот од обуката ќе пополнат **Образец за евалуација на обуката**, кој е стандардна форма користена за сите обуки (прилог 2).
- Вербална евалуација:** Обучувачот ќе побара повратна информација во однос на позитивните и негативните аспекти од обуката на крајот на обуката.

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

ПРИЛОГ 1 - ПРОГРАМА НА ОБУКИТЕ

НАСТАН ЗА ОБУКА БР. 1	
ИМЕ НА ОБУКАТА: Спроведување на законот за животна средина – вклучително и подготовка на Планови за Квалитет на воздух	
Општа цел на обуката	Да им се овозможи на учесниците да ги користат Упатствата за Квалитет на воздух при изготвување на општинските плановите за квалитет на воздух
Специфични цели за учење	Да им се обезбеди на учесниците знаење за законодавството за животна средина на ЕУ и неговите импликации во однос на ЕЛС. Да им овозможи на учесниците да се здобијат со потребите вештини и знаења потребни за развивање на општински планови за квалитет на воздухот.
Пристап и методи на обука	Презентации, дискусии
Содржина на обуките, модули	<ul style="list-style-type: none"> • Преглед на ЕУ директивите за квалитет на воздух • Надлежности на ЕЛС во однос на квалитетот на воздухот • Обврски на ЕЛС за спроведување на законодавството за воздух на општинско ниво • Како се подготвуваат планови за квалитетна воздухот • Примена на Упатствата за квалитет на воздух
Обучувачи	Мариојонка Виларова Даме Димитровски Лотар Гуендлинг Билјана Јадровска Персоналот на МЖСПП
Датум	30 мај 2016 –обука во областа на квалитетот на воздухот која и претход на обуката обезбедена од ЕУ Твининг проектот
Времетраење	1 ден
Место	Да се утврди
Број на учесници	20
Литература и материјали	Да се изготват

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

НАСТАН ЗА ОБУКА БР. 2	
ИМЕ НА ОБУКАТА: Имплементација на законот за животна средина – Б-ИСКЗ дозволи	
Општа цел на обуката	Да се оспособат учесниците да изготват ИСКЗ дозволи за селектираните индустрии од Б-инсталациите
Специфични цели за учење	Учесниците се подготвени да го водат процесот на издавање на ИСКЗ–Б дозволите
Пристап и методи на обука	Презентации, дискусии, практичен дел
Содржина на обуките, модули Содржина на обуките, модули	<ul style="list-style-type: none"> • ИСКЗ и Б дозволите • Одговорности на ЕЛС • Процес на издавање на дозволи за Б инсталации • Утврдување на дозволи за Б инсталации • Утврдување на услови во дозволите •
Обучувачи	Иан Маклеан Фана Христовска Правен тим Лотар Гуендлинг Билјана Јадровска Персонал од МЖСПП
Датум	4 Април 2016
Времетраење	1 ден
Место	Да се утврди
Број на учесници	40
Литература и материјали	Да се изготват

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

НАСТАН ЗА ОБУКА БР. 3	
ИМЕ НА ОБУКАТА: Спроведување на законодавството за животна средина – Одговорности на ЕЛС за животна средина	
Општа цел на обуката	Да се зголеми свесноста и знаењето на учесниците во врска со одговорностите на ЕЛС во делот на животна средина според сегашното законодавство
Специфични цели за учење	Учесниците се запознаени со улогите и одговорностите во врска со планирањето од областа на животната средина, издавањето дозволи и инспекција
Пристап и методи на обука	Презентации, дискусии
Содржина на обуките, модули	<ul style="list-style-type: none"> • Преглед на сегашните надлежности и одговорности на ЕЛС во однос на животната средина • Во контекст на урбаното просторно планирање и планирање на животната средина • Јавни консултации и учество на јавноста • Зголемување на јавната свест за прашањата за животна средина • Интегрирано планирање на употреба на земјиште и управување со речен слив
Обучувачи	Елена Стефанони Лотар Гуендлинг Билјана Јадровска Бојана Станојевска Пецуровска Персоналот на МЖСПП
Датум	18 Април 2016
Времетраење	1 ден
Место	Да се утврди
Број на учесници	20
Литература и материјали	Да се изготват

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

НАСТАН ЗА ОБУКА БР. 4	
ИМЕ НА ОБУКАТА: Изработка на ЛЕАП-и	
Општа цел на обуката	Да се објаснат импликациите од ревидираната методологија и да се испорача обука во однос на тоа како може да се развие распоредот на визиите, приоритетите и активностите.
Специфични цели за учење	Присутните можат да ги преземаат општинските функции за изработка на ЛЕАП-и
Пристап и методи на обука	Кратки разговори во утринските часови. Попладневна работилница
Содржина на обуките, модули	Методологија за изработка на ЛЕАП-и
Обучувачи	Мајкл Лавел Славјанка Пејчиновска Андонова Персоналот на МЖСПП
Датум	Во неделата која започнува од 11 ^{та} Април, 2016
Времетраење	1 ден
Место	Да се утврди
Број на учесници	20
Литература и материјали	Да се утврдат

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

НАСТАН ЗА ОБУКА БР. 5	
ИМЕ НА ОБУКАТА: Планирање и селектирање на инфраструктурни проекти	
Општа цел на обуката	Да им се овозможи на учесниците да планираат и селектираат инфраструктурни проекти од областа на животната средина
Специфични цели за учење	Учесниците имаат познавање за различните фази на процесот на инфраструктурното планирање и ќе бидат во состојба да селектираат и приоритизираат помеѓу различните опции
Пристап и методи на обука	Презентации, дискусии, практични вежби
Содржина на обуките, модули	<ul style="list-style-type: none"> Управување со проектен циклус Разбирање на потребите – правните барања на законодавството на ЕУ – вклучително и разбирањето на “географски утврдени граници за исполнување” (агломерации на отпадните води, водоснабдителни услужни области, региони за управување со отпад) Процес на “Анализа на недостатоците” Анализи на опциите, различни видови и нивоа на Анализата на опциите, факторите кои треба да се земат предвид и техниките Методологија на приоритизација на инфраструктурни проекти: Стандарди за мерење на програмските цели – ефективност, ефикасност достапност, зрелост Фази на спроведување – ПФФ, ФФ, ФД, Тендер, Договор, Спроведување (со фокус до ниво на тендер) – Анализа на критична патека
Обучувачи	Џејмс Хант Мајкл Лавел Карлос Циснерос Томас Јоргенсен Персоналот на МЖСПП
Датум	Во неделата која започнува од 28 ^{ми} Март 2016
Времетраење	1 ден
Место	Да се утврди
Број на учесници	30
Литература и материјали	Да се изготват

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

НАСТАН ЗА ОБУКА БР. 6	
ИМЕ НА ОБУКАТА: Управување со инфраструктурни проекти	
Општа цел на обуката	Да овозможи на учесниците ефективно управување со општинските инфраструктурни проекти од областа на животната средина
Специфични цели на учење	Учесниците ги разбираат клучните концепти на подготвување на проектните документи, постапки за подготовка на договори и процедури за јавни набавки и се свесни за механизмите на ЕУ за финансирање на инфраструктурните проекти
Пристап и методи на обука	Презентации, дискусии, практични вежби
Содржина на обуките, модули	<ul style="list-style-type: none"> Управување со проектен циклус 2 Пуштање во процедура и ревизија на изготвените проектни документи (ПФФ, ФФ) Процес на склучување на договори вклучително и FIDIC, Процедури за јавни набавки во согласност со правилата на PRAG, Управување со инвестициски проекти и соодветното законодавство, Извори на ЕУ фондови за финансирање на развој и финансирање на проекти од ЕУ фондовите
Обучувачи	Џејмс Хант Карлос Циснерос Мајкл Лавел Томас Јоргенсен Персоналот на МЖСПП
Датум	Во неделата, започнувајќи на 28 ^{ми} Март 2016
Времетраење	1 ден
Место	Да се утврди
Број на учесници	30
Литература и материјали	Да се изготват

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

НАСТАН ЗА ОБУКА БР. 7	
ИМЕ НА ОБУКАТА: Модалитети на ЛЕАП-и	
Општа цел на обуката	Учесниците од општините ќе бидат подготвени да изготвуваат и спроведат ЛЕАП.
Специфични цели на учење	Присутните ги разбираат различните потребни активности.
Пристап и методи на обука	Кратки разговори на различни теми
Содржина на обуките, модули	Методологија на спроведување на ЛЕАП-и
Обучувачи	Мајкл Лавел Славјанка Пејчиновска Андонова Персоналот на МЖСПП
Датум	Во неделата, започнувајќи од 11 ^{та} Април 2016
Времетраење	1 ден
Место	Да се утврди
Број на учесници	20
Литература и материјали	Да се изготват

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

НАСТАН ЗА ОБУКА БР. 8	
ИМЕ НА ОБУКАТА: Спроведување на законот за животна средина- Елаборати	
Општа цел на обуката	Да им се овозможи на учесниците да изготват Елаборати за заштита на животната средина на локално ниво
Специфични цели на учење	Учесниците се подготвени да го користат упатството за изготвување на елаборати во нивната секојдневна работа
Пристап и методи на обука	Презентации, дискусии, практични вежби
Содржина на обуките, модули	<ul style="list-style-type: none"> • Законски и статутарни барања • Оценка на активност • Оценка на инсталација / управување со инсталацијата • Оценка на оперативност и инфраструктура • Оценка на емисии • Оценка на контрола и следење • Оценка на управувањето со материјали • Оценка на влијанието врз животната средина • Оценка на превенцијата од незгоди и активности во случај на итност • Ремедијација и затворање • Примена и упатството за оценка на елаборати
Обучувачи	Иан Маклеан Фана Христовска Лотар Гуендлинг Билјана Јадровска Персоналот на МЖСПП
Датум	21 Март 2016
Времетраење	1 ден
Место	Да се утврди
Број на учесници	40
Литература и материјали	Да се изготват

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

НАСТАН ЗА ОБУКА БР. 9	
ИМЕ НА ОБУКАТА: Спроведување на законодавството за животна средина- Води	
Општа цел на обуката	Да им се овозможи на учесниците ефикасно спроведување на законодавството за води и цврст отпад
Специфични цели на учење	Да се зголеми компетентноста на учесниците во однос на активностите за планирање, управување и контрола на водите во рамките на ЕЛС
Пристап и методи на обука	Презентации, дискусии, практични вежби
Содржина на обуките, модули	Управување со Води
Обучувачи	Џејмс Хант Лотар Гуендлинг Билјана Јадровска Персоналот на МЖСПП
Датум	9 Мај 2016
Времетраење	1 ден
Место	Да се утврди
Број на учесници	20
Литература и материјали	Да се изготват

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

НАСТАН ЗА ОБУКА БР. 10	
ИМЕ НА ОБУКАТА: Спроведување на законодавството за животна средина- Цврст отпад	
Општа цел на обуката	Да им се овозможи на учесниците ефикасно да го спроведуваат законодавството за цврст отпад
Специфични цели на учење	Да се зголеми компетентноста на учесниците во однос на активностите за планирање, управување и контрола на цврст отпад во рамките на ЕЛС
Пристап и методи на обука	Презентации, дискусии, практични вежби
Содржина на обуките, модули	Управување со Отпад
Обучувачи	Дејан Мираковски Лотар Гудлинг Билјана Јадровска Персоналот на МЖСПП
Датум	10 Мај 2016
Времетраење	1 ден
Место	Да се утврди
Број на учесници	20
Литература и материјали	Да се изготват

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

НАСТАН ЗА ОБУКА БР. 11	
ИМЕ НА ОБУКАТА: Изработка на стратешки карти на бучава	
Општа цел на обуката	Да им се овозможи на учесниците да ги применуваат упатствата за стратешки карти за бучавата
Специфични цели на учење	Учесниците се во можност да развијат модел на бучава и ги разбираат чекорите кои се потребни за подготовка на стратешките карти за бучава
Пристап и методи на обука	Презентации, дискусии, практични вежби
Содржина на обуките, модули	<ul style="list-style-type: none"> • Вовед во акустика за целите на мапирање на бучава и дефинирање на законската рамка; • Податоци за целите за стратешкото мапирање на бучавата; • Анализа на студија на случај
Обучувачи	Самуеле Скавони Персоналот на МЖСПП
Датум	6 Јуни 2016
Времетраење	1 ден
Место	Да се утврди
Број на учесници	20
Литература и материјали	Да се изготват

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

НАСТАН ЗА ОБУКА БР. 12	
ИМЕ НА ОБУКАТА: Акциски План за Бучава	
Општа цел на обуката	Да им се овозможи на учесниците да подготват акциски планови за бучава во нивните ЕЛС
Специфични цели на учење	Учесниците се способни да развијат планови за бучава, ги разбираат барањата за податоци и како да обезбедат податоци за бучавата од различни извори
Пристап и методи на обука	Презентации, дискусии, практични вежби
Содржина на обуките, модули	<ul style="list-style-type: none"> • Вовед во методологијата за Акциски планови за бучава; • Податоци за целите на Акциските планови за бучава; • Анализа на студија на случај
Обучувачи	Самуеле Скавони Персоналот на МЖСПП
Датум	7 јуни 2016
Времетраење	1 ден
Место	Да се утврди
Број на учесници	20
Литература и материјали	Да се изготват

ПРИЛОГ 2 - НАЦРТ ОБРАЗЕЦ ЗА ЕВАЛУАЦИЈА НА ОБУКИТЕ

1. До кој степен мислите дека сте научиле од обуката? (Ве молиме означете го бројот кој најблиску ги претставува Вашите гледишта: 6 = научив многу, 1 = не научив ништо)

1	2	3	4	5	6
---	---	---	---	---	---

Ве молиме наведете што е можно повеќе во однос на Вашето рангирање (што имате / немате научено; што планирате да сторите со тоа што сте го научиле; останати причини зошто сте оцениле на тој начин)

---

2. До кој степен мислите дека го имате потврдено претходното наученото/знаењето? (Ве молиме означете го бројот кој најблиску ги претставува Вашите гледишта: 6 = целосно потврдено, 1 = целосно непотврдено)

1	2	3	4	5	6
---	---	---	---	---	---

Ве молиме наведете што е можно повеќе во однос на Вашето рангирање (што било потврдено / непотврдено; што планирате да сторите со тоа што сте го научиле; останати причини зошто сте оцениле на тој начин)

---

3. Што НЕ научивте, а Ви е потребно / или очекувате да научите за време на обуката?

---

4. Кои делови од обуката мислите дека ќе Ви бидат најпотребни за Вашата работа?

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

---

5. Кои делови од обуката мислите дека ќе Ви бидат помалку корисни или не корисни за Вашата работа?

---

6. За да се направи простор за дополнителен материјал, што би изоставиле?

---

7. Како би ја оцениле обуката во целост? (Ве молиме означете го бројот кој најблиску ги претставува Вашите гледишта)

6 = многу интересно, 1 = воопшто не е интересно

1	2	3	4	5	6
---	---	---	---	---	---

8. Ве молиме оценете ја обуката "X" во однос на следниве аспекти

1 = Многу Добро, 2 = Добро, 3 = Во ред, 4 = Слабо, 5 = Многу слабо

Знаење на обучувачот	1	2	3	4	5
Вештини на обучувачот	1	2	3	4	5
Материјали за обуката	1	2	3	4	5
Релевантност за Вашата работа	1	2	3	4	5
Времетраење	Многу кратка		Во ред		Многу долга
Целосна оценка	1	2	3	4	5

9. Ве молиме објаснете зошто ги дадовте горенаведените оценки.

Одрекување од одговорност

Содржината на овој извештај е единствена одговорност на Ramboll Данска А/С и партнерите на конзорциумот и на никаков начин не ги рефлектира гледиштата на Европската Унија.

Проектот е финансиран од
Европската Унија.